

ISRAEL AT 69- Still the "Dawning of our Redemption?"/Yehoshua Grunstein

A| Introduction

<http://www.timesofisrael.com/bribe-taking-ex-chief-rabbi-begins-prison-term/>

Bribe-taking ex-chief rabbi begins prison term/May 1, 2017

Israel's former....**chief rabbi** ...began a 3.5-year prison sentence on Monday after being convicted on a string of corruption charges...dressed in his iconic long-tailed suits and ultra-Orthodox hat, arrived at Ma'asiyahu Prison in the central Israeli town of Ramle, **where he will serve his sentence alongside another high-profile prisoner, former prime ministerFormer president** ...also served his sentence there before he was paroled last December.

<http://www.haaretz.com/israel-news/.premium-1.774684>

Israel's High Court Invokes Medieval Punishment for Husbands Who Refuse Jewish Ritual Divorce/Mar 01, 2017

Israel's High Court of Justice on Tuesday approved levying communal and religious punishments, known as Rabbeinu Tam sanctions, against a man who refuses to divorce his wife....**The decision was made following an appeal that two get refusers had filed against the recommendation of religious courts to ostracize them...**The court voted 5-2 that the religious courts did not exceed their authority when they publicly called on the community to distance themselves from the get refusers, not to trade or pray with them, and not to "give them any honors" until they set their wives free. ...The two appellants in the case, Oded Gez and an unnamed husband, both fled Israel and have refused to give their wives gets for years. Such women are known as Agunot, or chained wives. The court even approved shaming against Gez, a former physicist who taught at Tel Aviv University.

<http://www.timesofisrael.com/on-independence-day-unesco-okays-resolution-ignoring-jewish-links-to-jerusalem/>

On Independence Day, UNESCO okays resolution denying Israeli claims to Jerusalem/May 2, 2017

...Submitted to UNESCO's Executive Board by Algeria, Egypt, Lebanon, Morocco, Oman, Qatar and Sudan, the resolution on "Occupied Palestine," which indicates that Israel **has no legal or historical rights anywhere in Jerusalem**, ...The vote, which coincided with Israel's Independence Day, passed...The resolution indicates rejection of the Jewish state's sovereignty in any part of Jerusalem. Israel is referred to throughout the document as the "occupying power" in Jerusalem, indicating that it has no legal or historical ties to any part of the city.

י"ו, Rav Yehuda Amital z"l [Sermon on Yom Ha-atzma'ut 2005-<http://www.vbm-torah.org/yyerush/yh65-rya.htm>]

Although intellectually I understand the importance of our celebration today, it is psychologically and emotionally difficult for me to rejoice. One reason for this difficulty concerns upcoming events in Gush Katif.... I also have grave concerns, which should not be hidden, regarding the security situation following the disengagement, and regarding the political results of the disengagement... Beyond these problems, there is another factor that clouds my joy: we are all part of Religious Zionism, **a movement that is currently in deep crisis**...This year we are hearing, for the first time, some voices from within the Religious Zionist camp calling **on us not to celebrate Yom Ha-atzma'ut** ...Although several leading rabbis have denounced this call, the very fact that rabbis have come out with a statement ...must give rise to very serious questions.

What is the origin of this confusion, which has completely reversed the attitude of many people towards the State? It seems to me that the main problem stems from the fact that among various groups, **doubts have begun to arise concerning the expression, "reishit tzemichat ge'ulateinu, the beginning of the flowering of our redemption."** ... Rather, I would say that if we believed in "the beginning of the flowering of our redemption" in 1948, then we could certainly still use this term after the Oslo Accords.

B] What's "Redemption"?

מסכת סנהדרין דף צז עמוד א

תניא, רבי נהוראי אומר: דור שכן דוד בא בו נערים ילבינו פני זקנים, וזקנים יעמדו לפני נערים, ובת קמה באמה, וכלה בחמותה, ופני הדור כפני כלב, ואין הבן מתבייש מאביו.

מסכת מגילה דף יז עמוד ב

ומה ראו לומר גאולה בשביעית? - אמר רבא: מתוך שעתידין ליגאל בשביעית, לפיכך קבעוה בשביעית, והאמר מר: בששית - קולות, בשביעית - מלחמות, במוצאי שביעית בן דוד בא. - **מלחמה נמי אתחלתא דגאולה היא.**

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא/ד

ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, ... וילחם מלחמות ה', הרי זה בחזקת שהוא משית,

רות רבה פרשה הו - "גושי הלום ואכלת מן הלחם וטבלת פתך בחומץ ותשב מצד הקוצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע ותותר" (רות ב: יד).... "גושי הלום" מדבר בדוד - קריבי למלכות. ... "ואכלת מן הלחם" - זו לחמה של מלכות. "וטבלת פתך בחומץ" - אלו הייסורין, ... ותאכל ותשבע ותותר, ותאכל - בעולם הזה. ותשבע - לימות המשיח. ותותר - לעתיד לבא.

מסכת פסחים, דף קט"ז עמוד א'-עמוד ב'- נאמר לפניו הללויה.... וחותרם בגאולה.

נוסח ההגדה - לפיכך אָנחנו מְיָבִים לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבַּח... בְּרוּךְ אַתָּה... אֲשֶׁר גָּאֵלנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וְהַגִּיעָנוּ

לְלֵילָה הַזֶּה לְאֶכֶל בּוֹ מַצָּה וּמָרוֹר...

שולחן ערוך [או"ח תכ"חג] - סימן לקביעת המועדים; א"ת ב"ש... פירוש: ביום ראשון של פסח יהיה לעולם ט"ב וסימן: "על מצות ומרורים יאכלוהו". (במדבר ט"א).

C] Examples

ט' באב:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תשעה באב ושאר תעניות סימן תקנ"ב - אין אומרים תחנה ערב ת"ב במנחה, משום דאיקרי מועד;

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תשעה באב ושאר תעניות סימן תקנ"ד - אין אומרים תחנון (ולא סליחות) (הגהות אשירי) בת"ב, ואין נופלים על פניהם משום דמקרי מועד.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תשעה באב ושאר תעניות סימן תקנ"א - נוהגים שלא להניח תפילין בתשעה באב שחרית, ולא טלית, אלא לובשים טלית קטן תחת בגדיו בלא ברכה ובמנחה מניחים ציצית ותפילין, ומברכים עליהם.

קבורה:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות אכילות סימן שעו"ד - עכשיו נוהגים שאחר שנגמר סתימת הקבר מעפר (או לאחר שהפך האבל פניו מן המת חולצין מנעל וסנדל ומרחיקין מעט מבית הקברות, ואומרים קדיש דהוא עתיד לחדתא עלמא,

ראש חודש:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ראש חודש סימן תיז"א - ר"ח מותר בעשיית מלאכה, והנשים שנוהגות שלא לעשות בו מלאכה הוא מנהג טוב.

הסבר המשנה ברורה סימן תיז"ג - לפי שלא פרקו נזמיהן לעגל ניתן להם ראש חודש ליום טוב.

מצה

מסכת פסחים דף קט"ו עמוד ב - אמר שמואל: שם... דבר אחר: "לחם עני" - עני כתיב; מה עני שדרכו בפרוסה "לחם עני" - לחם שעונין עליו דברים. - אף כאן בפרוסה.

נוסח ההגדה - מַצָּה זו שְׁאֵנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצֶעֶק שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגָאֵל...
נוסח ההגדה - הָא לַחְמָא עֲנִיא דִּי אֶכְלוּ אֲבֹהֵתָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם כָּל דְּכָפִין יִיתִי וְיִיכּוֹל, כָּל דְּצָרִיךְ יִיתִי וְיִפְסֹח, הִשְׁתָּא הָכָא - לְשִׁנָּה הָכָא בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הִשְׁתָּא עֲבָדִי - לְשִׁנָּה הָכָא בְּנֵי חוּרִין.

דברים פרק ט"זג - ...שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני, כי בחפזון יצאת מארץ מצרים....

רש"י [שם] - "כי בחפזון יצאת"; ולא הספיק בצק להחמיץ וזה יהיה רש"י [שם] - "לחם עני"; לחם שמזכיר את העוני לך לזכרון. שנתענו במצרים

מרור

שמות פרק י"בח - ואכלו את הבשר כלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלוהו:

אור החיים [שם]... ולפי זה גם המרורים... כי כן דרך אוכלי צלי לאכול עמו דבר חד כי בזה יערב לחיך האוכל ויאכל בכל אות נפשו. גם בזה יוכר גודל העריבות כשיקדים לפיו מרורים.

Opening the Door for Elijah the Prophet

נוהגים לפתוח הדלת, למזוג כוס (לכבודו של אליהו הנביא) ולהכריז שפך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו. כי אכל את יעקב ואת נהו השמו. שפך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם. תרדף באף ותשמידם מתחת שמי יי.

הרמ"א [או"ח ת"פ/א]- וי"א שיש לומר "שפוך חמתך" וכו' קודם "לא לנו" ולפתוח הפתח, כדי לזכור שהוא ליל שמורים, ובזכות אמונה זו יבא משיח וישפוך חמתו על המכחשים בה' (מהרי"ב), וכן נוהגין.
משנה ברורה [שם י']- ואין מתייראין משום דבר! ונוהגין באלו מדינות למזוג כוס אחד יותר מהמסובין, וקורין אותו "כוס של אליהו הנביא" (לרמז שאנו מאמינים שכשם שגאלנו הש"י ממצרים הוא יגאלנו עוד וישלח לנו את אליהו לבשרנו):

D] Explanation

ספר המנהיג [הלכות פסח עמוד תצ]- ונפלאתי על זה שכתבו לטבל המצה בחרוסת ולא ראיתי ולא שמעתי מנהג זה לעולם. וכי אפשר לומר כן? והלא המצה צריכה הסיבה זכר לחירות, והחרוס' זכר לטיט ולשעבוד היא, והיאך יתחברו החרות והשעבוד זה עם זה שזה סותר זה... על כן לא יתכן לעשות כן, והוא כשגגה היוצאה מלפני השליט.
מסכת פסחים דף ק"ט עמוד א'- ארבעה כסי תקינ רבנן דרך חירות, כל חד וחד מצוה באפי נפשה הוא.
הרמ"א [או"ח תע"ד/א]- והמנהג בין האשכנזים לברך ברכה ראשונה על כל כוס וכוס.

מו"ר הרב אהרן ליכטנשטיין, שיחה לליל יום העצמאות תשל"ד [http://etzion.gush.net/shvut/056e24/e_24komemyut.html]
ברור שלא מסתפקים בכוס אחת, לא בשתיים ולא בשלוש, ולא אומרים "נרצה" עד שגמרו את הכל. אך עובדה זו אינה חס ושלום שוללת ערך כל כוס, כל שלב כשלעצמו... אם אמנם אנחנו עדיין רחוקים מלראות את גמר ההלל, מלערוך הסדר של כנסת ישראל ומלכות ישראל בכל פארו והדרו על ארבע כוסותיו, חס ושלום שלא נעריך במלא שיעור הקומה כל שלב כשלעצמו. נתאמץ בכל לב ובכל נפש להגשים חזונו במלואו. אל נתהלך באשליות שהגענו לברכת השיר שבנשמת כשאמנם זה עתה פתחנו בעבדים היינו. אך נדע ונחוש עד כמה כל כוס וכוס, בהיותה מצוה באפי נפשה, קובעת ברכה לעצמה.

E] The Tradition continues

המסורת המשיכה

- **הרמב"ן** [פירוש לשיר השירים ח"י"ב]- ראשית הגאולה העתידה תהיה עפ"י רשיון המלכויות, ויהיה **קצת** קיבוץ גלויות
- **הרב עקיבא יוסף שלזינגר**, כולל העברים, מהודרת תשט"ו עמ' י"ט [1838-1922], תלמיד מובהק של ה"כתב סופר]- "אי אפשר להכחיש מה שעניינים רואים, כי תהילה לה' נתקיים פה רק בא"י דברי שמואל אשר הרמב"ם פסק כוותיה ש"אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות." תהילה לה' פה אין שום שעבוד לישראל מן הממשלה ירום הודה ולא שום מניעה בעבודת ה'... ובלתי ספק הוא אתחלתא דגאולה בעז"ה"
- **הרב צבי פסח פרנק** [קונטרס הר צבי, נדפס עם ספר "דרישת ציון" דף מ"ח, אחרי מלחמת השחרור]- זה קרוב לשנתיים ימים, אשר זכינו לראות כי פקד ה' את עמו להושיענו באתחלתא דגאולה ורובה של א"י המערבית נכבש ע"י צה"ל.
- **מצע הבחירות לכנסת הראשונה של הרשימה הדתית המאוחדת**, חתום ע"י הגר"י הרצוג, הגרש"ז איורבך, ר' יחזקאל סרנא, ר' צבי פסח פרנק ועוד [מתוך ספרו של הרב מנחם כשר, "התקופה הגדולה" [עמ' 378-374] "נודה לה' על שזכינו ברוב רחמיו לראות את הנצנים הראשונים של האתחלתא דגאולה עם הקמתה של מדינת ישראל".
- **הרב עובדיה יוסף ז"ל** [ביע אומר ו/או"ח מ"א]- רבים ועצומים מגדולי ישראל רואים בהקדמת המדינה אתחלתא דגאולה ועין מה שכתוב בירושלמי [ריש ברכות] ר' חייא ור' שמעון בן חלפתא הוו מהלכין וראו איילת השחר.... ובמגילה [י"ז:] מלחמה נמי אתחלתא דגאולה היא. והגר"מ כשר שליט"א בספרו התקופה הגדולה [עמוד שע"ד-שע"ח] הביא כרוז בשם דעת תורה שחתומים עליו כמעט כל גדולי הדור וקוראים את מדינת ישראל בשם אתחלתא דגאולה.

ירושלמי יומא ג/ב - רבי חייא רובא ורבי שמעון בן חלפתא הוו מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתה. ראו אילת השחר שבקע אורה. אמר רבי חייא רובה לרבי שמעון בן חלפתא בר ר': כך היא גאולתן של ישראל בתחילה קימעא קימעא כל שהיא הולכת היא הולכת ומאיר. מאי טעמא? "כי אשב בחושך ה' אור לי": כך בתחילה "ומרדכי יושב בשער המלך", ואחר כך "וישב מרדכי אל שער המלך", ואחר כך "ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וגו'", ואח' כך "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות", ואחר כך "ליהודים היתה אורה ושמחה".